

Gorzów Wlkp. 31.08.2022 r.

WGT.III.152.2.2022.DS

CRP-16

**Stowarzyszenie Zielone Miasto Gorzów
Mieszkańcy Gorzowa Wielkopolskiego
zielonemiastogorzow@gmail.com**

Odpowiadając na petycję w sprawie planowanej wycinki drzew rosnących wzdłuż brzegów rzeki Kłodawki na odcinku od ul. Borowskiego do ul. Roosevelta w Gorzowie Wlkp., informuję jak niżej.

Postępowanie administracyjne o wydanie decyzji zezwalającej na usunięcie opisanych drzew zostało rozpoczęte na wniosek jednostki posiadającej tytuł prawny do władania ww. nieruchomością - Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Zarząd Zlewni w Gorzowie Wlkp. Przed złożeniem wniosku, udział Miasta w sprawie polegał na ogólnym zwróceniu uwagi Wód Polskich na stan zdrowotny i techniczny drzew rosnących przy Kłodawce z uwagi na kierowane do Urzędu Miasta zgłoszenia w tym zakresie.

Po otrzymaniu petycji, Urząd Miasta dokonał analizy opisanego zamierzenia, przeprowadzając szczegółową ocenę stanu fitosanitarnego wszystkich drzew przeznaczonych do usunięcia na podstawie wydanej decyzji. Urząd wystąpił również o stanowisko w sprawie do jednostek uczestniczących w procesie wydawania decyzji na usunięcie wskazanych drzew.

Wniosek na usunięcie drzew w liczbie 63 szt. rosnących na działce nr 2626 stanowiącej grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi, złożony został przez jednostkę posiadającą tytuł prawny do władania ww. nieruchomością - Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Zarząd Zlewni w Gorzowie Wlkp., które poinformowało również, że usunięcie wskazanych drzew jest działaniem przewidzianym w ramach wspólnego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego z innymi Zarządami, a środki finansowe na to zadanie planowane były jesienią ubiegłego roku. Część drzew rosnących w przebiegu rzeki Kłodawki, typowana była do wycinki już podczas przeglądu w 2017 r.

W wyniku przeprowadzonego postępowania Lubuski Wojewódzki Konserwator Zabytków Delegatura w Gorzowie Wlkp. wydał decyzję zezwalającą na wycinkę 43 szt. drzew odmawiając jednocześnie zgody na usunięcie 20 drzew objętych przedmiotem wniosku. W uzasadnieniu decyzji Konserwator Zabytków wskazał, że 43 szt. spośród wnioskowanych drzew są obumarłe, zamierające lub w stanie fitosanitarnym bezpośrednio stanowiącym zagrożenie dla życia i mienia, w tym drzewa głównie pochylone o zachwianej statyce, niegwarantujące stabilności w gruncie. Brak decyzji zezwalającej na usunięcie 20 szt. wnioskowanych drzew został uzasadniony dobrym stanem fitosanitarnym ww. drzew nie stanowiącym w chwili obecnej bezpośredniego zagrożenia dla życia i mienia. Jednocześnie Konserwator Zabytków zalecił bieżącą obserwację stanu zachowania i kondycji zdrowotnej ww. 20 szt. drzew w celu zaplanowania ewentualnych zabiegów pielęgnacyjnych.

Ponadto udzielając na wniosek tut. Urzędu dodatkowych wyjaśnień, Konserwator Zabytków dodatkowo uzasadnił swoje stanowisko koniecznością prawidłowego utrzymania koryta rzeki Kłodawki oraz ochroną przeciwpowodziową.

Zgodnie z informacją uzyskaną od Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Gorzowie Wlkp. - jednostki również uczestniczącej w procesie wydawania decyzji na usunięcie opisanych drzew, RDOŚ nie dokonywała oceny stanu zdrowotnego drzew z uwagi na brak kompetencji prawnych w tym zakresie. Kierowany do RDOŚ wniosek Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie Zarząd Zlewni w Gorzowie Wlkp. złożony został w trybie art. 118 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (t. j. Dz. U. 2022 poz. 916).

W związku z powyższym, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska wnosi sprzeciw wobec zgłaszanych działań wyłącznie w dwóch przypadkach. Zgodnie z art. 118 ust. 7 pkt. 1 ww. ustawy, jeśli zgłoszenie dotyczy działań objętych obowiązkiem uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, a ta decyzja nie została wydana oraz zgodnie z art. 118 ust. 7 pkt. 2 gdy prowadzenie działań objętych zgłoszeniem narusza przepisy dotyczące form ochrony przyrody. W przypadku przedmiotowego zgłoszenia, rodzaj planowanych prac nie wymaga uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, a obszar objęty działaniami znajduje się poza formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody. Wobec powyższego, zdaniem Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Gorzowie Wlkp., nie było podstaw prawnych do wyrażenia sprzeciwu.

W odpowiedzi na apel mieszkańców, radnych Rady Miasta Gorzowa Wlkp. i lokalnych grup społecznych, pracownicy Urzędu Miasta Gorzowa Wlkp. dokonali przeglądu przedmiotowych 43 szt. drzew zakwalifikowanych do wycinki rosnących w przebiegu rzeki Kłodawki na odcinku od ul. Borowskiego do ul. Roosevelta. Potwierdzono, że większość z nich kwalifikuje się do usunięcia, głównie z uwagi na zły stan fito-sanitarny, jak również osłabioną stabilność wpływającą na możliwość ich przewrócenia się lub złamania, w szczególności podczas niekorzystnych warunków atmosferycznych.

Podczas ww. przeglądu potwierdzono, że główną przesłanką, jaką kierowało się Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody była konieczność zagwarantowania bezpieczeństwa publicznego w bezpośrednim sąsiedztwie ścieżki rowerowej biegnącej wzdłuż rzeki Kłodawki oraz przyległych skwerów z placami zabaw.

Uwzględniając stosunkowo dużą liczbę drzew przewidzianych do wycinki i istotny ubytek zieleni w przestrzeni miejskiej, w ramach ww. przeglądu wskazano 7 egzemplarzy drzew, które w ocenie Urzędu Miasta w obecnej chwili nie stwarzają bezpośredniego zagrożenia. Drzewa powyższe o nr 7, 8, 13, 28, 43, 55 oraz 56 powinny zostać poddane dalszej obserwacji oraz wynikającym z niej zabiegom pielęgnacyjnym.

Ponadto w celu zweryfikowania słuszności wniosków, wynikających z przeprowadzonego przeglądu, pracownicy Urzędu Miasta Gorzowa zorganizowali spotkanie z udziałem dendrologa, do którego wcześniej zwróciła się grupa mieszkańców. Wspólna wizja terenowa potwierdziła co do zasady ocenę kondycji fitosanitarnej drzew dokonanej przez pracowników Urzędu Miasta. Dodatkowo, poza wskazanymi przez Urząd Miasta drzewami, dendrolog typował kilka sztuk do bardziej szczegółowej oceny – jednak zastrzegł, że właściwa opinia może zostać sporządzona po zapoznaniu się z wydaną decyzją na usunięcie drzew.

Mając na uwadze powyższe wnioski, zwrócono się do Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie Zarząd Zlewni w Gorzowie Wlkp. o przeanalizowanie propozycji Urzędu Miasta w zakresie pozostawienia w/w 7 szt. drzew do dalszego rozwoju.

Jednocześnie Miasto przeanalizuje możliwość dokonania staraniem własnym nasadzeń kompensacyjnych na terenach zieleni miejskiej przyległych do rzeki Kłodawki, które uzupełnią powstały w wyniku wycinki ubytek w drzewostanie.

Odpowiadając w temacie propozycji wprowadzenia szczegółowych zapisów dotyczących liczby nowych drzew, krzewów oraz skwerów w Planie Adaptacji do Zmian Klimatu oraz rozwiązań systemowych, informuję, jak niżej.

Plan Adaptacji do zmian klimatu dla Miasta Gorzowa Wielkopolskiego jest opracowaniem, które obowiązuje do roku 2030. Na potrzeby planu dokonano szczegółowej diagnozy, w której oceniono warunki klimatyczne, wrażliwość miasta na zmiany klimatu oraz potencjał miasta do reagowania na zagrożenia związane ze zmianami klimatu. Na tym etapie wprowadzenie zmian do Planu nie jest możliwe. Co dwa lata prowadzony jest monitoring realizowanych działań, natomiast na rok 2024 planowana jest pierwsza ewaluacja realizacji Planu. Wówczas miasto może rozważyć zapisanie konkretnych mierników dotyczących liczby nowych drzew, krzewów, czy skwerów. Należy jednak pamiętać, że zwiększenie odporności miasta na ekstremalne termiczne zjawiska meteorologiczne jest jednym z celów strategicznych przewidzianych w Planie. W związku z tym cały czas Miasto dąży do poprawy wskaźników realizacji celów strategicznych i działań, w tym m. in. do wzrostu powierzchni wprowadzonych rozwiązań zielonej infrastruktury poprzez np. tworzenie dodatkowych skwerów, ogrodów sąsiedzkich czy rewitalizację parków.

Podsumowując, potwierdzam, że Miasto Gorzów Wlkp. podtrzymuje swoje stanowisko wyrażone m. in. w raporcie z konsultacji społecznych w sprawie systemu zarządzania zasobami środowiskowymi miasta.

Gospodarka drzewostanem obejmująca pielęgnację, konieczne wycinki oraz nasadzenia, prowadzona jest w taki sposób aby utrzymywać jego prawidłowy stan. Pielęgnacja zlecona jest w sytuacjach koniecznych i polega na usuwaniu gałęzi obumarłych, przycinaniu gałęzi kolidujących z infrastrukturą a także wrastających w skrajnię chodników, ścieżek rowerowych oraz jezdni. Wycinka realizowana w ramach utrzymania terenów zieleni, sprowadza się do usuwania drzew martwych i chorych zagrażających bezpieczeństwu osób i mienia. Nasadzenia młodych drzew realizowane są w oparciu o wymogi decyzji Marszałka Województwa Lubuskiego. Ponadto w ramach kontynuacji i uzupełniania nasadzeń przyulicznych, na rok bieżący zaplanowano posadzenie ok. 160 szt. drzew na terenie centrum miasta w tym m. in. przy ul. Dąbrowskiego, Mickiewicza oraz Jagiełły. Do sadzenia przeznacza się gatunki drzew odporne na warunki miejskie. Nasadzone drzewa obejmowane są trzyletnią pielęgnacją.

W obrębie miejskich terenów trawiastych zostały wytypowane obszary, na których ograniczono częstotliwość koszenia pozostawiając w tych miejscach roślinność naturalną. Powyższe dotyczy wybranych części parków, skwerów oraz szerokich pasów zieleni przyulicznej. W opracowywanej obecnie specyfikacji przetargowej na utrzymanie zieleni w kolejnych latach zostaną wprowadzone zapisy określające maksymalną masę sprzętu używanego do koszenia powierzchni trawiastych w celu uniknięcia ryzyka uszkodzeń nawierzchni oraz przyległej infrastruktury. Ponadto, z uwagi na niewystarczający profesjonalizm prac realizowanych przez niektórych wykonawców, planuje się ww. specyfikację uszczegółwić w zakresie dotyczącym nadzoru i kontroli w celu poprawy standardu świadczonych usług przez firmy wykonawcze.

Podlewanie młodych nasadzeń drzew, krzewów a także roślin ozdobnych realizowane jest w sezonie wegetacyjnym w cyklach uzależnionych od warunków pogodowych, nasłonecznienia danego terenu oraz nasadzonych gatunków roślin. W oparciu o bieżący monitoring warunków wzrostu, Wykonawca prac prowadzi podlewanie według harmonogramu wyznaczonego przez Urząd Miasta.

W celu zapewnienia schronienia dla organizmów żywych, w wybranych miejscach na terenie parków i skwerów odstąpiono od jesiennego wygrabiania liści. Wytypowano tutaj lokalizacje w sąsiedztwie krzewów w zacisznych miejscach terenów zieleni.

Budżet Miasta przeznaczany corocznie na utrzymanie i pielęgnację zieleni ustalany jest w oparciu o zawarte umowy oraz potrzebę realizacji w danym roku dodatkowych zabiegów pielęgnacyjnych. Potrzeba sukcesywnego zwiększania budżetu na utrzymanie zieleni jest brana pod uwagę podczas corocznego ustalania planu Budżetu Miasta.

W chwili obecnej w Urzędzie Miasta trwają prace nad możliwością formalnego wdrożenia jednolitych standardów ochrony drzew i innych form zieleni w procesach inwestycyjnych z wykorzystaniem standardów opracowanych przez Fundację Eko Rozwoju oraz Stowarzyszenie Architektury Krajobrazu. Standardy powyższe obejmują całość procesu inwestycyjnego, zakładając jednocześnie potrzebę zachowania jak największej ilości drzew na terenach objętych pracami budowlanymi. Przyjęte standardy zostaną udostępnione spółdzielniom mieszkaniowym, placówkom oświatowym oraz innym zainteresowanym podmiotom zarządzającym zasobami zieleni na terenie miasta Gorzowa Wlkp.

Jednocześnie Urząd Miasta pracuje nad wdrożeniem skutecznego systemu współpracy z mieszkańcami na etapie planowania inwestycji w celu m. in. poznania oczekiwań społecznych w zakresie przyszłego kształtu przestrzeni publicznej objętej zadaniem ze szczególnym nakierowaniem na oczekiwania społeczności lokalnej. Odpowiadając na oczekiwania mieszkańców wyrażone m. in. w trakcie konsultacji społecznych, bieżące informacje odnośnie podejmowanych działań z zakresu utrzymania zieleni publikowane są na stronie Urzędu Miasta. Zakładka zawierająca przedmiotowe informacje jest obecnie dopracowywana.

Ponadto od roku 2021 Urząd Miasta Gorzowa Wlkp. uczestniczy w procesie opracowywania przez Fundację Sędzimir (we współpracy z innymi samorządami) standardów utrzymania i pielęgnacji zieleni. W chwili obecnej w fundacji trwają ostatnie prace redakcyjne a publikacja standardów planowana jest na przełom sierpnia i września 2022 r. Głównym założeniem projektu jest wypracowanie, na bazie praktycznych doświadczeń oraz wiedzy branżowej, dokumentu, który następnie zostanie udostępniony samorządom do wykorzystania w procesie utrzymania i pielęgnacji zieleni publicznej.

Podsumowując, Urząd Miasta pracuje nad sukcesywnym podnoszeniem poziomu zarządzania zasobami zieleni na terenie miasta Gorzowa Wlkp. mając jednocześnie świadomość, że jest to proces, w którym zadowalający wszystkie strony efekt nie będzie natychmiastowy. Powyższe wynika z konieczności wypracowania optymalnych rozwiązań, które pozwolą w przyszłości na utrzymanie i rozwijanie zasobów zielonych w powiązaniu z potrzebami adaptacji do zmian klimatu, możliwościami finansowymi Miasta oraz zaspokajaniem pozostałych potrzeb mieszkańców w zakresie funkcjonowania całej infrastruktury miejskiej w przestrzeni publicznej.

z up. PREZYDENTA
Eugeniusz Kurzawa
sekretarz Miasta